

БИБЛИОТЕКА
• ДУХОВНИ СЛЪНЦА •

В Зографската издателска поредица
Библиотека • Духовни слънца •
се публикуват жития на светци
и на просияли в свят живот
православни християни

© Зографска света обител

© Фондация “Наследство на Зографската света обител”

Превод от гръцки: Монах Макарий Зографски

Графично оформление: Милена Вълнарова

Графичните рисунки в първата част на книгата са

дело на монах Методий Зографски и Назария Малева

ISBN: 978-954-770-437-4

Печат: Симолини-94

ПЪРВА ЧАСТ
ЖИЗНЕОПИСАНИЯ
НА ПОДВИЖНИЦИ
В СВЕТА

2. СВЕТИ ИОАН МИЛОСТИВИ НОВИ

Почитаният като местен светия от понтийците отец Иоан Триандафилидис¹⁰ се роди на 10 февруари 1836 г. в село Лория (Музена), област Трапезунд, от благочестивите родители Триандафил и Кириакия.

Понеже нямаше училище в родината му, той получи първоначална грамотност от един по-начетен човек за шест месеца, понеже беше много схватлив.

На четиринадесетгодишна възраст остана без баща и затова се принуди, търсейки работа, да замине за крайбрежието на Понт, където през зимата работеше в една хлебарница, а през лятото - земеделски работи.

Ожени се на седемнайсет години за една скромна и благочестива девойка на име Елена, с която родиха един син и няколко дъщери.

Едно лято вървяха със съпругата си пеша към селото. По пътя

¹⁰ За съжаление, малко са данните, които знаем за св. Иоан Триандафилидис Милостиви. Запазени са от неговия внук Спиридон Триандафилидис в ръкописни записки на катаревуса. Спиридон работеше като учител в Трапезунд и почина през 1942 г. в Солун. Синът му Иоан ги даде на г-н Панайот Климентидис, а той ги предостави на нас, за което му благодарим.

ги срещнаха три ангела в образ на човеци. Иоан вървеше по-напред. Ангелите го наблюдаваха внимателно, но не му проговориха. После срещнаха съпругата му и единият ѝ казва: „Съселяните ви очакват Иоан да стане свещеник. Това е Божията воля”. Вторият ѝ каза: „След тридесет години ще се удостоите да се поклоните на Светите Места”, и третият: „След смъртта му ще бъде причислен към светиите”.

Елена попита с недоумение: „Как вие, бидейки човеци, знаете бъдещето – какво ще стане след тридесет години?”. Те отговориха: „Ние не сме човеци, а ангели Божии и дойдохме да ви предупредим Иоан да не отказва тайнството Священство”. Тя със страх и умиление отговори: „Нека бъде Божията воля”.

През 1870 г. на тридесет и четири годишна възраст Иоан бе призван към великото звание на священството. Оказвайки послушание на волята Божия, според ангелското предсказание беше ръкоположен за свещеник от приснопамятния митрополит на Халдия Гервасий. Бе назначен за ефимерий в родното си село и служеше в църквите „Св. Пантелеймон” и „Света Богородица”, а също и в манастира „Св. Георги” (Лермух и Занд).

Макар и малограмотен, поради силния си интерес и острия си ум научи много добре реда на службите и задълженията на священството от монасите на манастира „Св. Георги Хутурийски”.

Притежаваше дарба да говори. Когато някой говореше с него, чувстваше радост. Когато отецът проповядваше словото Божие, думите му предаваха в душите сладост и радост. Въпреки че не беше учил, беше забележителен свещенопроповедник, затова го наричаха „нов Златоуст”.

След ръкоположението си отец Иоан се посвети на пастирска дейност и се стараеше да се труди над добродетелите и да спазва с точност Божиите заповеди, и особено тази за милостинята.

Въпреки че беше ограничен откъм материални блага, хранеше гладните, обличаше бедните и сираците и даваше подслон на странници у дома си. Помагаше на бедните от селото да си плащат данъците. За благото на селото направи пътища, мостове и чешми.

През 1877 г. поради Руско-турската война настъпи глад. Отец Иоан, добрият пастир, се погрижи да не липсват основните видове храни. Написа писма до свои познати богаташи и събра необходимите провизии, които разпределяше на бедните и така се спасиха от глада. Добродетелта и човеколюбието му станаха известни в околността на Понт и хората го наричаха Иоан Милостиви Нови.

Отецът имаше дарба да сдобрява хората, които враждуваха помежду си. Като миротворец той се превърна в църковно съдилище на светата митрополия. Когато отделни лица или цели села отиваха при митрополита да отсъди разногласията помежду им, той ги препращаше при отец Иоан, казвайки: „Отидете при него. Ще ви помири, понеже е мъдър, има сладък език и Божия благодат”.

И действително ги помиряваше. Идваха като врагове, искайки отмъщение, и си тръгваха като обични братя. Отецът беше непримирим борец против омразата, отмъстителността, раздорите и скандалите и приятел и учител на любовта и мира.

Отец Иоан имаше едно внуче от дъщеря си, която почина и го остави сираче. Един ден когато беше на училище, детето направи някаква беля и учителят го би с пръчка и с ритници. След няколко дни сирачето почина. Някои от роднините и бащата на детето искаха да отмъстят на учителя и да го убият. Отец Иоан усилено се молеше. В съда успя да умиротвори разгневените роднини и да освободи от затвора учителя. Като дядо на починалото сираче го болеше, но като ученик на Христа, като проповедник на любовта, прости и избави от затвора учителя.

През 1900 г. заедно с презвитерата си се удостоиха да се поклонят на Всесветия Гроб Господен, на Голгота и на светините по Светите места. Останаха там шест месеца и се върнаха в селото си. Поклонението им стана тридесет години след срещата и предсказанието на ангелите.

Добрата презвитера Елена почина на 26.7.1902 г. Отец Иоан, след като в продължение на тридесет и три години пасе благоугодно словесното си стадо, се престава в Господа на 13 юни 1903 г., петък,

и бе погребан в църквата „Св. Пантелеймон“. Замина си отрупан с добри дела, които го следват и в другия живот и остави като утеха, опора и многоценно съкровище на вярващите - светите си мощи.

След погребението снахата на отец Иоан видя Светия Дух във вид на гълъб да слиза върху гроба му.

След три години отец Иоан се яви в съня на една жена по име Панагила и ѝ каза да изкопае мощите му заедно с брат си. Това бе извършено на 7 октомври 1906 г. по следния начин: Когато отидоха на гробището, видяха отец Иоан да стои върху гроба си облечен със свещенически одежди и да чете Евангелието. Лицето му светеше като слънце и ги насърчи да копаят. Бяха се събрали много хора, виждаха Панагила да говори, но не виждаха с кого разговаря и я сметнаха за луда.

Когато намериха мощите на отец Иоан, видяха, че двете му ръце са нетленни. Заплакаха от радост и умиление, поклониха им се и се увериха в светостта му, прославяйки Бога.

Това събитие бързо стана известно в околността на Халдия. Всеки ден прииждаше народ, цели села със свещениците, дори и турски аги, за да се поклонят на светите мощи, носейки елей и свещи в чест на светията. Турците казваха: „Този поп ефенди и през живота си беше светия, а след смъртта си още повече яви светостта си. Ако му построите църква, и ние ще помагаме“.

Тогава ставаха и чудеса. Много болни хора се изцелиха. Един младеж на двадесет години от град Михайлов, близо до Тбилиси, беше полудял и го бяха вързали, за да не причини зло на себе си и на другите. Водиха го при много лекари, при магьосници, в църкви и накрая без да се излекува, го затвориха в лудница в Тбилиси. Една нощ отец Иоан се яви в съня на майката на болното дете, казвайки ѝ да не плаче, защото детето ѝ ще оздравее. Поръча ѝ да му даде да пие вода, в която да сложи пръст от гроба му, да изгори едно парченце от фелона му и да прикади детето. Тя направи както ѝ каза светията и детето оздравя.

Едно арменско семейство имаше единствено дете на двадесет

години. То беше онемяло от четири години поради уплах. Баща му беше комунист и заведе детето си за изследвания в Университета на Тбилиси, но нямаше резултат. Майка му беше вярваща християнка и тайно от мъжа си водеше детето си по много църкви, но то не можеше да се излекува. Когато научи за горното чудо, с вяра и благоговение поиска пръст от гроба на светията, разтвори я във вода, даде на детето да пие и то веднага започна да говори. С голяма радост тя извести за чудото своя мъж атеист и изповяда открито християнската си вяра. Тогава и съпругът ѝ повярва и с покаяние благодари на Бога.

Потомците на свети Иоан дойдоха в Гърция като бежанци и донесоха със себе си ръката и главата на светията. Мощите на свети Иоан продължават да чудотворят.

Анастасия, внучка на светията, разказва: „През 1930 г. един лекар, познат на моя приятелка тук в Солун, се разболя. Бяха парализирани двете му ръце и родителите му бяха безутешни, защото беше млад, на около тридесет и пет години. Водиха го при много лекари и по църквите, но не намери изцеление. Когато научи от приятелката ми за мощите на моя дядо, свети Иоан, поиска да им се поклони. Прекръстих го със светата ръка и тогава болният раздвижи парализираните си ръце, взе светите мощи и ги притисна до гърдите си с голяма вяра, благодарейки на Бога и на свети Иоан за изцелението”.

Свети Иоан Триандафилидис е канонизиран за светец от Вселенската патриаршия и е вписан в диптихите на Патриаршията с местните светии. Паметта му се чества на 13 юни (успение) и на 7 октомври (намиране на мощите). Съществува богослужебно последование от неизвестен химнописец. Бившият митрополит на Родополис Леонтий Хутуриотис (1844 - 1926) се потруди за установяването и празнуването на ежегодната му памет в Халдия.

ВТОРА ЧАСТ
ЧУДЕСНИ И
ПОУЧИТЕЛНИ
СЛУЧКИ

Спасяване на Евангелието

Някога в село Горна Перития, Керкира, живееше една благоговейна жена със своите деца³⁹. Тази благословена душа много обичаше да чете Евангелието. Когато намираше малко свободно време от своите работи, четеше Свещеното Писание и се поучаваше.

Един ден взе любимото си Евангелие, излезе малко извън селото и там го четеше необезпокоявана.

Изведнъж пред нея неочаквано се появиха пирати и тя нямаше време да се скрие и да избяга.

Успя само да скрие Евангелието в корените на един храст, за да не го осквернят неверниците. Те я хванаха и я отведоха в плен, вземайки и всичко, което бяха заграбили от селото.

Жената прекара много години в робство. Когато я отвлякоха, беше млада, а когато успя да избяга и да се върне в селото си, вече беше остаряла. Никой не можа да я познае. Тя им каза коя е, за кого е омъжена и кои са нейните деца.

Разказа им как са я заловили. Спомена за Свещеното Писание и че го е скрила в корените на храста. Тогава всички отидоха на мястото и действително откриха храста, който много беше пораснал, а под него след толкова години намериха нейното Евангелие. Тя развълнувана го взе и видя, че се е съхранило в добро състояние, макар че в онези места много често вали, понеже селото се намира в подножието на планината Пантократор. Евангелието беше само малко обгоряло в ъгъла.

Тогава овчарите разказаха, че всяка година на онова място палели огън, за да изгорят храстите и да поникне трева за овцете им, но когато огънят стигал до онзи храст, винаги изгасвал.

Това Евангелие според свидетелството на благоговейния иеромонах Евдоким, бивш игумен на светата обител „Високия Пантократор“, от много години се съхранява в Митрополията и доскоро се е пазело там. Сега обаче никой не знае къде се намира то.

³⁹ Свидетелство на дядо Трасивул от село Горна Перития, Керкира пред стареца Евфросин Светогорец.

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕДГОВОР	5
------------------	----------

ПЪРВА ЧАСТ

ЖИЗНЕОПИСАНИЯ

НА ПОДВИЖНИЦИ В СВЕТА	12
------------------------------	-----------

1. Отец Василий Чудотворецът	13
2. Свети Иоан Милостиви Нови	24
3. Еленаба Прозорливата	29
4. Презвитера Кириакия Г. Цитуриду	31
5. Отец Илия Диамантидис Мироточиви	33
6. Отец Иоан прогонителят на бесове	45
7. Константин Сотириу	51
8. Сотир Вакуфцис	62
9. Николай Савудис	66
10. Вайа Георганаки	69
11. Атина Сгуру	79
12. Отец Василий Тромбукис	87
13. София Самара	96
14. Татьяна Савиду	113
15. Монахът в света Димитър Колибар	123
16. Старицата Анна	138
17. Отец Евстратий Папахристу	153
18. Янула Тану	158
19. Ламбрини Вещиу	166
20. Кети Патера	191

ВТОРА ЧАСТ

ЧУДЕСНИ И ПОУЧИТЕЛНИ СЛУЧКИ	212
------------------------------------	------------

ФОТОГРАФСКО ПРИЛОЖЕНИЕ	268
-------------------------------	------------